

Megjelenik reggeli és esti kiadásban, tehát mindennap, a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Egész évre 10 ft. félre 5 ft. 50 kr., évnegyedre 3 ft., egy óra 1 ft. — Az esti kiadás külön küldésért a vidékre: Egész évre 1 ft. 50 kr., félre 80 kr., évnegyedre 50 kr., egy óra 20 kr.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI LAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-ször 6 kr. 3-ször 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. — Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjen László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent.

Nyitléri cikkek:
sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzandók. — Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Az öreg Duna megkimélte a magyar fővárost.

Pest, február 25.

(R.) Mintha az elemek is kedvezni akartak volna a farsang utolsó napjainak, hogy ne gátolják a bújást, keservét vigasztalva, mámorban feledni igyekező fővárosi közönség örömet.

A redoute tereben pajzánkodott a zene, míg azok, kik a mulatságnak szentelt időben sem feledkeznek meg a komoly eshetőségekről, möhön olvasták a vizállásról közzétett jelentéseket, melyek ekkor az érdekességet tekintve, egy színvonalon álltak a legpikánsabb sürgönyökkel, és egy-egy délelőt vagy délután többször is végig sétáltak a Dunapartot, személyesen szerezni tudomást az iránt: mit várhatunk?

A víz erősen be volt fagyva, különösen az alvidéken, a mi annyival inkább aggasztott, mert kevés reményünk lehetett ahoz, hogy az alsó jég egyszerre induljon el a sokkal gyöngébb felsővel, — már pedig, ha a bécsi, pozsonyi előbb szabadul meg, mint például a földvári, paksi, és itt, vagy a fővároshoz még közelebb megreked, Budapestet elborítja az árvíz.

És a jelenségek úgy mutatják, mikép e fatális eset csakugyan be fog következni.

A hatóság teljesítette kötelességét. Kijelölte a város legalantabb fekvő helyeit, melyeket leginkább érheti veszély, ugyszintén a legmagasabbakat, melyek menhelyül s egyszerűen az élelmi szerek piacául lettek volna szolgálódnok, — ezenfelül gondoskodott szállásokról az árvizek által legnagyobb mértékben kitért városrészek lakosainak számára, mentő csónakokról, kompokról, hidakról, végre arról is, hogy ha csakugyan utolér a szerencsétlenség, konyerünk, enniválónk legyen.

A veszély tegnap kezdett legnagyobb mérvben fenyegetni, mert a jég elindulását jelezték felülről, míg alulról csaknem az óráként érkezett sürgönyök arról tudósítottak, hogy még mindig áll.

A víz délutántól kezdve rohamosan áradt, a budai parti lakosok kihurcolkodtak szállásaikról, sőt már több pesti házban is pakoltak.

Lázás igazoltságban töltöttük át az éjt, mely alatt folyvást ropogtak a mozsarak mintegy figyelmeztetésül, hogy a lakosság ébren legyen, és száz meg száz fátyla lobogott mindkét parton, hogy világosságot terjessen s láthatóvá tegye a víz emelkedését és ezáltal a közeledő veszélyt.

Az ár magassága körülbelül ma reggel érte el legnagyobb fokát.

Ha láb s hüvelyk szerint jelezni azt, nem állíthatnám a helyzet képét olyan olvasóim elé, mint midőn azt látom le, hogy a Duna ezen időszakban már kitért medréből és átesapott az alsó rakpart-ra, azaz oda, a hol bizonyára már önök közül is sokan szálltak már gőzhajóra.

A rettegés általános volt, mert az alvidéki jég még mindig áll.

Néhány óra alatt a Dunapart és a szomszédutczák valóságos kikutatóhoz hasonlítottak, mert egymást érve állították fel a csónakok, melyekben izmos matrózok várták a pillanatot, hogy segítyt nyújtsanak a segítyt igénylőknek.

Néhány óráig ingadozott a vizállás, azaz hol apadt

hol áradt néhány hüvelyket, míg végre a folytonos apadás délutáni 5 óra felé mutatkozott.

Könnyebben lélegzettünk s örömmel gyanítottuk, hogy az alvidéki jég is megindult.

Nem csalódtunk, mert este 7 óra felé óriási plakátok hirdették e kedvező fordulat bekövetkezését.

Az utcákat ezrenként elfoglalt sokaság jó kedvvel távozott haza, elhagyott munkájához, — a város nyugodt — mert nagy veszélyt fordított el tőle a mindenható kegyelme, legyen áldott érette.

Az erdélyi muzeum-egylet évi közgyűlése.

1871. februárius 28-dikán.

A muzeum-egylet közgyűlése ma d. e. 10 órakor aelnök m. Nagy Péter elnöklété alatt folytatván, a jegyzőkönyv hitelesítése után szönyegre került azon küldöttiség jelentése, mely a tegnapi ülés határozatának igazgató Brassai Sámuelle leendő közléseivel volt megbizva. Brassai ur fentartván magának, hogy magában a gyűlésben személyesen fog nyilatkozni, eleinte megmaradt lemondása mellett, végre azonban engedett a közöhangtásnak és megmaradt állomásán. Az igazgató választmány IV. és V. indítványai egy a titkár és éremtárnok mellé 300 fttal felveendő irnok, és az évkönyveknek ezután évnegyedenként leendő kiadása iránt elfogadtattak, s ez utóbbi részleteinek kivételével a választmány bizotit meg.

A VI. indítvány folytán a rendszeresített hivatalnokoknak 20%-nyi drágasági fizetésptlék szavaztatott meg, azon kérdés azonban, vajjon e drágasági pótlék a könyvtárnoki segédnek is megadassék, hosszabb vita keletkezvén, mi alatt a tagok nagyobb része eltávozott, az ülés folytatása holnapra halasztatott. Egyszerűen egy a tegnapi tudósításunkba becsusztott sajtóhibát kívánunk helyre igazítani, ugyanis: a természetjáró állatani osztályához nem egy gondnok, hanem egy „gyakor-nok“ felvétele hagyatott jóvá.

Városi közügyek.

II.

(—r—o.) Épen a napokban kaptunk egy igen jeles szakértőtől meglehetősen kimerítő adatokat a szesz-fogyasztás tárgyában, melyeket közelebbről tüzetesen fogunk tárgyalni, s a legkisebb részletekig napfényre hozzuk, hogy felvilágosítsuk a városi közönség figyelmét. Azonban addig is, nem tartjuk feleslegesnek megemliteni, hogy legkisebb számítás szerint, a napi szesz-fogyasztást nem 30, hanem körülbelül 150—180 akóra tehetjük. Ennek idejében adataink kézzelfogható bizony-ságot fognak erre nyujtani. Ezek szerint legkevesebb 7920 fttal évi jövedelemre lehet kilátás.

Ezen ülés alatt elhatározatott még, hogy a minis-teriumhoz intézendő felterjesztés sürgetése s az illető referens informálása sat. végett a képviselők kebeléből két egyént küldenek fel Pestre.

Lehetenség, hogy ily határozatra eszünkbe ne jutna ama gazda, kinek tehenét a legelőn megszojja az idegen borju, aztán megfeji a filléres, s mikor hazakerül, a gazda szomorun néz az üres sajtárba.

Ugy tudjuk, hogy Kolozsvárnak két követe van

a m.-vásárhelyi ref. főtanodában kezdte meg, honnan az erdélyi ref. főtanodáknál akkor szokásos vizsgák le-tétele után, a márgburgi egyetemre ment. Hazatérte után később 1832-ben a sz.-udvarhelyi ref. főtanodánál meg-ürrült ó-remek-irodalom és bölcsészeti tanszék tanárává választatott. E minőségben 34 évig szorgalmasan műkö-dött, s míg lelke rugékonyságát el nem veszté, gyönyör-rel hallgatók tanítványai a bölcsészet, de különösen az ó-classicai nyelvek ismeretében otthonos tanár. Nem csak egyszerű grammatista volt ő, hanem feltudott emel-kedni azon magaslatra, a honnan egy Horác énekel, vagy egy Ciceró a római senatusnak, vagy a rostrumról a nép előtt mennydörög.

Ámde, miálttal az elhunyt tanár nevé az emlékezet szent fénykörébe kitörülhetlen betűkkel írta be: az vég-rendelete. Mert, hogy Magyarósi József elhunyt tanárnak fényeit halálában is megdicsőítve lássa a késő nemzedék, m. e. 10,000 fttal ingó és ingatlan javait jótékony czélu alapítványokra szentelék.

A végrendeletnek nevezetesebb pontjait hű máso-latban az eredetiből — ezuttal — közölni bátor vagyok.

„Végrendelet.

Én Magyarósi József, nem akarván mulandó földi pályámat, vagyonom feletti rendelkezés nélkül bevégezni, hogy azon öntudattal és nyugodt lélekkel érhessem, bár-mikori végelszenderedésemet, miszerint hátramarandó vagyonom öröklése, akaratom szerint történnék: azért ép, egészséges állapotban, ép észszel, szabad határozott akarattal, halálom esetére következő végrendeletet teszek: 2-or. (Az első pont eltemetetését tárgyazza.) Ha-

Pesten, kik városunk és polgártársaink iránti szeretetben bárkivel kiállják a versenyt, s ezek érdekében teljes készséggel megtesznek a mit tehetnek. Vajjon ezen két tisztelt követ nem vette volna a miat szívesen, s vajjon nem szolgált volna épen örömiükre, ha a képviselők őket kéri fel a fennforgó ügyben közbenjáróul, ha csakugyan szükség van személyes közbenjárásra? Bizonyosan igen. Sőt megtiszteltek érezték volna magukat a bizalom által, miben részesítették. S alig hisszük, hogy más nagyobb eredményrel felelne meg küldetésének, mint követünk tették volna. Hanem természetes, akkor két ember nem csinálhatna lustreiket a városi pénztár rovására. Azon pénztár rovására, mely oly gyengén áll, hogy 1000 fttal nem telik ki belőle két pótbíró fizetésére a bűnügyek mellé, hogy a személy, becsület és vagyon biztonsága valamennyire jobb állapotba helyezessék!

Kívánsiak vagyunk s velünk sok más is az, hogy kik lesznek azon kiszemelt egyének, kiknek befolyása többre becsülettik követünkénél? és a kik ajánlkozni fognak, hogy a városi pénztárt néhány száz forintig szegényítsék?

Tárgyalás elé került még a kolozsvári lövölde, melyet a városi sétatéri bizottmány és honvédség együttes működése által akarnak létesíteni, még pedig olykép, hogy az utóbbi a kézi munkát teendi meg, a többit pedig az előbb említettek. Felmerült, hogy egy jó lövölde-terv-rajzra volna szükség, s minthogy a budai e részben legin-kább szolgálhat mintául, szükség volna a város mérnökét is Pestre illetőleg Budára küldeni, hogy lássa az ottani lövöldét s a szerint készítsen tervet. Elhatározatott, hogy Tompa, városi mérnököt a város költségén felküldik Bu-dára. Hogy mennyi ideig ülhet fenn, mérnök ur, valamint másik ügyben felrándulandó két egyén, arról nincs em-lítés, tehát tetszésöktől függ, hogy mily mérvben kívánják igénybevenni a mi gazdag pénztárnak. Milyen lesz azon lövölde, melynek tervrajzáért ily költséges utat kell tenni, majd meglátjuk, annak idejében koczkatatni fo-gunk rá néhány szerény észtevélet.

A „Kol. Közl.“ eredeti távsürgönye.

Feladatolt Pesten febr. 27. óra 40 p. estve.
Érkezett Kolozsvárra febr. 27. 8 óra 15 p. estve.

Versailles febr. 26. Császár császárnénak. Megindult szívvel, há-lálal Isten kegyelme iránt tudatom ve-led, hogy a békepreliminárék e pilla-natban aláíratnak, most már csak a bordeauxi nemzetgyűlés beleegyezése bevarandó.

Legújabb táviratok.

Versailles, febr. 25. Párisban tegnapelőtt jelent meg a „Cri du Peuple“ ez. kis napilap első száma „Az eladott Páris“ feliratu vezércikkkel, melyben Favret és Thierst árulóknak kiáltja.

Brüsszel, február 26. Bismarck Elsaszt és Lotharingiát nem bekebelezni, de őt évre megszállni akarja, a midőn, a nép plebiscitum által határozna sorsa felett.

Bordeaux, február 26. A „Liberté“ hiteles értesülés alapján megerősítheti véli azon állítást, hogy

gyok a sz.-udvarhelyi reformata főiskolának egy ezer pengő forintot azon öszvegből, melyet 1848-ban a főis-kolának kölcsön adtam volt; és kívánatom az, hogy ezen öszveg kamatja évenként mindig a tőkéhez adatván, mint új tőke kezeltessek mindaddig, míg ötezer pengő forint tőke léssen: akkor annak kamatja adassék öregség, vagy baleset által a szolgálatra tehetetlen, a főiskolánál szol-gált rendes professor nyugpénze fedezésére.

3-or. Eleitől fogva forró óhajításom volt a tanuló fiatalságnak egy oly hely vagy jätéktér szerzése, hová tanulás és szünóráiban, mulatság végett, jelesen szere-dán és szombaton délután játszani, zászlokkal és dobbal, énekelve, kijárhasson, mint a főiskola saját szabad bir-tokára; ezen czélra hagyom az udvarhelyi három hatá-ron levő szántó és kaszálóimat: oly formán, hogy a főiskola előljárósága, a város közelében vagy a hol arra alkalmas tért talál, csere vagy más egyezkedés útján, szerezzen egy arra alkalmas kiterjedésű helyet, és azt körülkerítvén, adja a fiatalság használatára. Mely mulató hely megszerzésére hagyok egyezer kétszáz forintotkat ausztriai értékben, az előbb megirt birtokommal együtt.

4-or. Egy negyedik tanári lakra a főiskolának szük-sége levén, ezen hiány pótlására hagyom a Botos-utczá-ban 37. házszám alatti telkemet, rajta levő épületekkel. Mely jöszág lehető czélszerű csere vagy más egyezkedés útján, egy illendő tanári lak építésére fordítandó.

8-or. (Az 5. 6. és 7-ik pontok magán szincetűek.) Könyveim hagyom a m.-vásárhelyi főiskola részére, mint a hol én is tanulástam kezdtem. Ugy szintén a m.-vásárhelyi főiskola könyvtárának hagyom azon piros bi-

Thiers ösztön és minden utógondolat nélkül szán-dékozik a köztársaságot megalapítani.

UJDONSÁGOK.

Előfizetési föltételek 1871-re:

10 hónapra 1871. mart.—dec.	8 ft. 40 kr. o. é.
Félévre „ „ „ „ „ „ „ „	5 „ 50 „ „ „
4 hónapra „ „ „ „ „ „ „ „	3 „ 80 „ „ „
Évnegyedre „ „ „ „ „ „ „ „	3 „ — „ „ „
2 hónapra „ „ „ „ „ „ „ „	2 „ — „ „ „
Egy óra „ „ „ „ „ „ „ „	1 „ — „ „ „

Az esti kiadás külön küldésért a vidékre:

10 hónapra 1871. mart.—dec.	1 ft. 30 kr. o. é.
Félévre „ „ „ „ „ „ „ „	80 „ „ „ „
4 hónapra „ „ „ „ „ „ „ „	60 „ „ „ „
Évnegyedre „ „ „ „ „ „ „ „	40 „ „ „ „
2 hónapra „ „ „ „ „ „ „ „	30 „ „ „ „
Egy óra „ „ „ „ „ „ „ „	20 „ „ „ „

A „Kol. Közl.“ szerkesztősége.

— **Jégtörő hajók.** Egy külföldi szaklapban, a közelebb több helyt előfordult szerencsétlenségéből kiindulva, igen hasznos utasítással szolgál bizonyos Bayer Alfons, ki a jégtörő hajókat megakadályozására igen czélszerű expedienst ajánl. Brémában ugyanis minden évben nagy károkat okozott a hóly, mely tél elején azon-nal befagyott, s később veszedelmes jégtörőhajókat ké-pezett. Ennek megakadályozására a város két erősen fölszerelt jégtörő csavar-hajót készített, melyek a ve-szedelmes idő beálltával a folyam közepén egy mértföldre folytonosan közlekedtek. Ez által a folyam közepe tisztán maradt s a jég minden baj nélkül uszatott tovább.

— **Magyar színészet Brassóban.** Kaposo-latlan lapunk 4-ik számában közölt színhazi tudósítá-sunkkal biztos értesülés folytán tudatjuk, hogy szín-igazgató Györffy Antal ur, ki társulatával már huzamasb idő óta M.-Vásárhelyt ad sikeres előadásokat, jövő hó április közepén, husvét hetében, átjön Brassóba, hol két hónapon át fog előadásokat tartani. Színigaz-gató Györffy ur ez idő alatt husz előadásra bérletet szándékszik nyitani, még pedig oly kedvező föltételek mellett, melyek minden lelkes színműbarátnak elisme-résre méltó előnyöket nyujtanak.

— **Egy bátor tett.** Pesten febr. 25-kén éjjel, 12 óra tájban egy ösmeretlen, 35 éves kinézésű, fekete haju, szakál és bajuszu, magyarosan öltözött egyén, öngyilkossági szándékból a lánchid Pestfelé eső oszlo-páról a Dunába ugrott, de nem a hullámok közé, hanem a hidoszlopnál megtorlódtól jégre esett s oldalbordáit és mindkét lábát eltörte. Szivszaggató jajgatására — mi-után a Dunagőzhajótársulat matrózai közül egyik sem mert a zajló jégre lépni — egy Nagy nevű rendbiz-tos elszántan vállalkozott az életveszélyes utra s kar-jain kihozta a szerencsétlen embert, ki ma reggel a Rökus-kórházban iszonyu kinok között ki is mult. Hullája kiltének felderítése végett a kórház halottszobá-jában bizonyos ideig közzszemlére ki lesz téve. A meg-haltnak fehérneműje B. C. betűkkel van jegyezve s ru-házatáról itelve a szegényebb középosztályhoz tartozott.

— **A Szepességben,** mint egy ottani lap írja, már több távirat állomáson nök vannak alkalmazva, kik kitünőleg megfelelnek hivatásuknak, Löcséről s Kés-márkról most ismét több leány készül Pestre, hogy ott látogassák a távirati tanfolyamot.

borba kötött és aranyozott emlékkönyvet, melyet nekem a sz.-udvarhelyi nemes tanuló fiatalság 1847-ben tiszte-letjelölül ajándékozott vala, hogy az akkori fiatalság há-lás emléke is örökíttessék.

10-or. (A 9-ik pont újból magán szincetű.) Ezen végrendeletet teljesedésbe vételére, felkérem és megbi-zom tisztelt Ferenczi József régi jó barátom uramat, hogy ezen végrendeletben megirt pontokat pontonként telje-sítse és teljesíttesse, kinek fáradsága jutalmául hagyok kétszáz forintotkat ausztriai értékben.

Ezen végrendeletet eleitől fogva végéig, szórol szóra magam saját kezemmel irtam meg, sajátkezü név-aláírással is megerősítem.

Költ Sz.-Udvarhelyen, 1865-ben januárius 31-én. Magyarósi József, s. k.

A napokban hulltak le a bírói zárnak pecsétjei a hagyatéki tárgyaírol, s előljáróságunk meg is tette a vég-rendelet kívánalmainak teljesedésbe vételére az első lé-pést, egy hármastagu bizottságot küldvén ki czélszerű javaslat és megállapodás előterjesztése végett. Hogy a végrendelet most kerül fölszínre 1866-tól fogva, a mikor Magyarósi József meghalt, ez azért van, hogy az idézett eredeti végrendelet, titkos kamarán kelt végren-delet által meghamisítva volt, s csak nem rég deríté ki a büntényit tevékeny tanár Dr. Jenei Viktor, ki három évig kísértő ügyvédi ügyességgel a tettesek minden léptét, s midőn adatai készen voltak s az időt eljöttnek látta, val-lató forum elé állíttatá a végrendelet hamisítót s a tény-állás két nap alatt tisztába hozva, s a közvagyon a nemzet számára megmentve lön. **Biró Albert,** s. tanár.

TÁRCZA.

Magyarósi József és végrendelete.

Mig Európának nyugoti szélein gyászlobogók hir-detik egy nagy nemzet temetkezését, s keletről Uráknak bérczei viszhangozzák százezerek jalkiáltásait: addig az idő — legnagyobb mestere az emberi életnek — arra tanítgatja a népek millióit, hogy az ágyu-szörnyek böm-bölései és a mitrelieuse-ök golyózáporai, egy tudomá-nyos tekintetben is meglehetősen kiképzett hadsereg előtt, erejüket vesztik. A mely nemzet tehát a civilisa-tiónak áramlatában — mint könnyű sajka a tengeren — alá merülni nem akar, existenciájának alapját tudomány által kell hogy biztosítsa.

Ha a történet muzsája évkönyveinkbe fényes be-tűkkel fogja bejegyezni azoknak nevé, kik a köz-, poli-tikai élet pályáján nemzeti jogainkért észszel és erővel küzdöttek és küzdenek: egy percze se szabad a hálás nemzedéknek megfeledkezni azokról is, kik Minerva templomának építése körül, mint egyszerű munkások dolgoztának.

Kegyeletbeli tartozást teljesíték tehát, midőn a sz.-udvarhelyi ref. főiskola volt tanárának b. e. Magyarósi Józsefnek — nem kidomborított biographiában, de egy-szerű, hű szavakban — emléket utjotk.

Magyarósi József szül. Marosszéknék egy kis fa-lujában Csejden márt. 19-én 1793-ban. Tanulmányait

— **Nyilvános számadás.** A „Hilaria“ dalegylet által f. hó 18-án egy megszerzendő zongora végett rendezett zártkörű tánczvigalom bevétele: 1. Belépti jegyekből 691 ft. 2. Fejűfizetésekből 43 ft 50 kr. 3. A szünet alatt rendezett sorsjátékból 16 forint 30 kr. 4. Adományok csupán a zongora megszerzésére 2 ft. Összesen 752 ft 80 kr. Ebből levonva az összes kiadás, mely a választmány által megvizsgáltatott s helybenhagyatott 580 ft. Maradt tisztja jövedelem 172 ft 80 kr. Feljül fizettek a következő urak: Gegenbauer József 16 ft, Gebbel Károly 6 ft, Korbuly Bogdán 5 ft, Hilbert, székérgyáros 5 ft, Jakobi Jakab, kárnagy 3 ft, Salamon Antal, ügyvédi fog. 1 ft, Pálfi Albert 1 ft, Tutsek József 1 ft., Babos Sándor 1 ft., Csapó Sándor 1 ft., Gidófalvi István 1 ft., Krémer Samu 1 ft., Markovics, alezredes 1 ft., Hofer Miksa 50 kr., össz. 43 ft 50 kr. Csupán a megszerzendő zongorára adakoztak: Keresztési Pál 1 ft, Varga Dániel 1 ft. Alóli bálbizottmány kedves közeledésének tartja a t. közönségnek az egyelet iránt tanúsított részvét és meleg pártfogásért, mely által a kifizetőt cél, ámbár ninosen teljesen elérve, de mégis nagyon meg van közelítve, a legmélyebb köszönetet szavazni. Kolozsvárt, 1871 február 26-án. A rendező bizottmány.

— **Megjelent és beküldetett „Philologiai Közöny“** szerkesztik és kiadják Bartal Antal és Dr. Hóman Ottó m. kir. egyetemi magántanárok. I. Füzet. Pest. 1871.

— **Harminezhat milliószor nagyító üveget** talált föl dr. Klug, s Bécsben a napokban már nyilvános vizsgálódásoknak fogja átengedni. Még soha nem látott állatokat fedezett föl. Egy áthatított hajszalon száz és száz állat hemzseg, melyeket az üveg két lábnyi nagyságban mutat. Az állatokat a szemlélő előtt mulnak ki.

* **Magyar regény finn nyelven.** A finnek, kik közt sokan birják a magyar nyelvet, közelebbről bővebben foglalkoznak a magyar irodalom terményeivel. Blomstedt, finn tudós „A halotti beszéd“ cím alatt egy terjedelmes munkát írt a magyar halotti beszédéről. A finn regényesarnok kiadja pedig több külföldi regényt közlőben, igéri olvasóinak, hogy közelebbről a magyar Jókai Mór regényei közül fog közölni egyet s előre felhívja rá a finn olvasó közönség figyelmét.

— **Különös divat.** Budán a napokban egész kíváncsi néposportot gyűjtött maga köré egy urnak látszó férfi, kin három, négy nemzetiesség viselésének ruhadarabjai voltak egyesítve. Sarkantyus czizma mellett lengyel nadrág, magas tetejű kalap és pitykés dolmány, román tüsző és szerb ujjas a legbarátságosabb szeretettel fért meg egymás mellett. Utközben egy drabant, látva a mindinkább csoportosuló népséget, megszólította az illető urat, ki azonban kikérvén magának, hogy divatját egy drabant diktálja, odább állt. A pénzügyministerium épületébe ment be később, hol mint állítják, nagy uraknál tesz látogatást. Hogy szeszélyből vet-e magára anyi ruhát vagy megőrült-e, azt csak Schwarzer tudná megmondani. (Ref.)

— **Requirálás** soha sem történt eredetibb módon, mint nem rég Nancyban. A városnak ugyanis a Toulnál levegőbe röptett vasuti hid újiból felépítéséhez 500 munkást kellett volna előállítani, a mi azonban meg nem

történt. Az ott helyi porosz parancsnok ahelyett, hogy rendelkezéne szigorubb eszközökkel érvényes iparkodott volna szerzeni, délutáni 3 órára, mely időt a lakosság nagyobb része a sétátereken vagy a kávéházakban szokta eltölteni, a Szaniszló-téren nagy katonai hangversenyt rendezett. A zajos zene megszólalásakor a tér csakhamar megtelt kíváncsiakkal, a kik csak egyszerre azt veszik észre, hogy a porosz katonaság által körül vannak véve, s a concertnek vége lett. — A férfiak a nőktől elválasztattak, s nem tekintve kort, rangot, vagy állást, minden különbség nélkül az indóházhoz kísértettek, s a készen álló vagonokba elhelyeztetvén, Toulba szállították. Másnap a férfiak egy része lakkópányban, és glaciékesztyűben csakánnyal vagy fejszével, másrésze pedig toló talicskával ellátva a hidnál dolgozott. Csak egy nehálynak sikerült drága pénzen helyettest állítani, s magát ezen munká alól kimenteni. — b.

— **A Belfort bevétele előtt** a francia és porosz előőrök közti távolság alig volt nagyobb száz lépésnél: ebből az következett, hogy a két ellenfél igen barátságos viszonyban élt egymással, e barátságának azonban olykor megható jelenetei voltak. — Így történt február hó 2-án is. E napon a két ellenfél a szokásos lödözés helyett, egymást szívélyesen üdvözölte, s csutoráit a levegőben lebegtetvén azokból nagyott ivott; — mit észrevéven a háttérben felállított porosz tüzérség, csakhamar egy granátot lőtt, a mely ugyan azon a helyen, a hol a vig francziák állottak, — leeset és szétpattant. A lövés után látni lehetett, a mint egy sapka magasan a levegőbe repült, és a mellvéd előtt földre esett, de mi lett az őrségből, vajjon az megöletett-e, vagy megsebesítve a védsáncz hata mögé estek? azt a szemlélőknek kifizérni nem sikerült. — b.

— **Uránb (Oroszország)** múlt hónapban Dmitriew nevű 120 éves özvegyasszony halt meg. Egy család könyörületeségből tartotta, friss, egészséges, és élete utolsó perceiig tiszta eszméletű volt. — Mussin-Pusckin család rabszolgáihoz tartozott. Igen jól emlékezett, hogy II. Katalin volt orosz czárnő, trónra lépétekor mint 14 éves hajdon urnojjével Szt.-Pétervárott időzött. A Pugatschewféle lázadaskor urnoje jószágán tartózkodott. Pugatschewnek oda érkeztekor urnoje megszökött, Dmitriew pedig diszes ruhájába felöltözködven, Pugatschewet fogadta, s tehetségéhez képest megvendégelte, a miért is Pugatschew őt egy tallérral megjutalmazta, mely pénzdarabot Dmitriew hosszabb ideig meg is tartotta, 40 éves korában egy kereskedő nejevé lön, nyolcz éves magtalan házassága után özvegyiségre jutott, s egész haláláig nagy szegénységben élt.

— **(Necrolog.)** Iktári gróf Bethlen Kata, losonezi gróf Bánffy Miklósné gyászos halálát szomorodott szívvel jelentik: losonezi gróf Bánffy Miklós, valóságos belső titkos tanácsos, cs. és kir. kamarás, Leopoldrend kereszties vitése; gyermekeik: losonezi gróf Bánffy Erzsébeth, Ungersitz gróf Berehbold Rikárdné, ezek gyermekei: Miklós és Sarolta; gróf Bánffy György és neje losonezi báró Bánffy Irma. Nem különben a boldogultnak első férjétől göncz-ruszkai gróf Kornis Mihálytól született gyermekei: göntz-ruszkai gróf Kornis Miklós és neje hajnátskői báró Véisei Mária; gróf Kornis Klarisse, nagy-

károlyi gróf Károlyi Edéné és gyermekeik: Georgine és László; gróf Kornis Anna, Vásonkeoi gróf Zichy Pál Ferenczné, s gyermekeik: Sarolta, Margit, Antal. A boldogult folyó hó 24-én délután fél három órakor szasz szenvedés után életének 61-ik s boldog házasságának 31-ik évében tüdőszélhűdésben szenderült át a jobb létre. Az elhunynak hült tetemei folyó hó 26-án délután 4 órakor Pestről, a Nádor-utca 10. szám alatti lakásán tartott egyházi szertartás után Kolozsvárra szállítatván, itt belső-királyutcai házatól folyó hó 28-án délután 3 órakor fognak gyászima után a köztemetőben levő családi sírboltba öröknyugalomra elhelyeztetni. Béke áldott hamvainak. Kolozsvárt, február 27-én 1871.

Nemzeti színház. Szerdán, márczius hó 4-én Geresné M. L. Jutulomjátékául: „Borgia Lucretia.“ Nagy opera 4 felvonásban.

Közgazdaság.

A Kolozsvárt 1871 február 11-kén alakult Erdélyi pincze-egylet alapszabály-tervezete.

1) Az egylet célja: Erdélyben, a visszakapcsolt részek (partium) megyéit is ideértve, a borászati és szőlőszeti érdekek emelése és kereskedés erdélyi borokkal.

2) Az egylet czége: „Erdélyi pincze-egylet Kolozsvárt“, mely czég Kolozsvár sz. kir. város törvényszékénél, mint illetékes kereskedelmi bíróságnál be van jegyezve. A czéget, jogérvényesen, az igazgató és 1 választmányi tag, vagy pedig két választmányi tag írja alá.

3) Az egylet alaptökeje: a) Az alaptöke alakul 200 o. é. frtos névre szóló részvényekből; aláírásr az aláíró 10%-t fizet be. A társulat magát megalakultnak nyilvánítja, mihelyt 100 ezer frt. értékű részvény aláíratott. Az aláírás nyitva ápr. márczius 1-éig és 150 ezer frt. erejéig; mikor is a kifizető határnapig alájegyzett részvények kétszeres összege képezi az egylet alaptökejét.

b) Minden részvénybirtokos részvény összege erejéig az egylet összes vagyonának tulajdonosa. A míg azonban a részvényérték teljesen befizetve nincs, a részvényesek a befizetett részletekről; mint a szerint kiállított, névre szóló, szelvényekkel ellátott ideiglenes részvényt kapnak, melyek hátrattal forgatmányozhatók.

c) A további részlet-fizetések a választmány által meghatározandó 6 hétéi időközökben 10%-kos részletekben teljesítendő.

d) A befizetésnek a társulati pénztárnál kell történni.

e) Részlet fizetésekre a részvényeseket a választmány nevében térít vevényes (retour-recepissés) levél által közvetlenül az egylet igazgatója szólítja fel; e mellett a Kolozsvárt megjelenő politikai lapokban és az „Erdélyi Gazda“-ban általános felszólítás is lesz közzé téve.

f) Részlet fizetésre felszólításr csak a hátrálékban levő nyugták számai tételnek közzé.

g) Ha a fizetés sem levélre, sem az újságokban

közvetett felszólításra meg nem történnek, joga van az egyletnek a késedelmező részvényest, az újságokban megjelent utolsó felszólítás napjától számított 1 hónap elteltével, az aláírásból származott minden jogától megfosztottnak tekinteni; a már befizetett összegeket az egylet javára írni; az illető részvény-nyugtákat megsemitíteni s helyökbe, ugyanazon számokkal jegyzett újakat adni ki.

h) Az előlegesen kiadott részvények ideiglenesek; az évi lejáratu, osztalék-szelvényekkel ellátott végleges részvények csak akkor bocsátatnak ki, mikér egy-egy részvény után 200 frt. egészen be lesz fizetve. Az aláírt részvények s azokra előlegesen befizetett összegek a részvénykönyvbe iratnak be.

4. A közgyűlések. a) A közgyűlés képviseli az összes részvényeseket. Szabályszerűen hozott határozatai minden részvényest köteleznek.

b) Rendes közgyűlés minden évben egyszer, az év első három hónapjában, a választmány nevében az elnök vagy helyettese köteles egybehívni.

c) Rendkívüli közgyűlést hív össze az elnök, ha a igazgató-választmány vagy a kibocsátott részvények 1/3-át bíró részvényesek, írásban nyilvánítv, szükségesnek tartják.

d) Mind a rendes, mind a rendkívüli közgyűlések székhelye Kolozsvár.

e) A közgyűlésben részt vehet minden részvényes tag, ha részvényeit a gyűlést megelőzőleg 14 nappal, az igazgatóságnál leteszi, melyről igazolványt kap.

f) Szavazati joggal csak azon részvényes bír, a ki a maga vagy más szavazalajos részvényes részéről, mint igazolt megbízott, az igazgatóságnál, gyűlés előtt 14 nappal 5 részvényt, fennebb írt módon letett.

g) Egy szavazatra 5 részvény ad jogot; 10 szavazattal többel egy részvényes vagy meghatalmazott sem bírhat.

h) Érvényes határozat hozatalra szükséges, hogy a közgyűlésben megjelent tagok a kibocsátott részvények 1/3-dát képviseljék; ha ennyi részvény nincs képviselve, új közgyűlést kell hirdetni. Ezen második gyűlést az első gyűlés elnapolása után legfennebb 6 hét alatt az elnök összehívni köteles.

i) Az ily elnapolva tartott közgyűlések a megjelent részvényesek, száma való tekintet nélkül határozhatnak, de csak az első s elnapolt közgyűlés kihirdetett tárgyai felett végezhetnek.

k) A határozatok nyílt, a választások titkos szavazattal történnek; általános szavazatbőrség dönt. Ha a szavazatok egyenlők: az elnök véleménye válik határozattá.

l) Indítványokat írásban kell beadni; és pedig a közgyűlést megelőzőleg legalább anyyi idővel, hogy a választmányi gyűlésen tárgyalhatók legyenek. (Folyt.k.)

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Febr. 27-ről: 5% Metaliques 59.40. 5% Nemzeti kölcsön 68.35. 1860-diki államkölcsön 94.70. Bankrészvény 724. Hitelrészvények 254.— London 123.90. Ezüst 121.85. Cs. k. arany 5.83. Napoleondor 9.87. Földtermentesítési kölvények: Magyar 79.75. Temesi 77.25. Erdélyi 75.— Horv.-Slavon 83.25.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

I. Beküldetett.

1. Egy betegség sem képes a delicat **Revalesciére du Barry**-nak ellentállani, a mely gyógyszer és költség nélkül minden gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, takonyhártya-, lélegzés-, húgyhólyag- és vesebajokat, gumót, aszkrót, mellzsorulást, hurutot, emésztéshányt, dugulást, hasfolyást, álmatlanságot, gyengeséget, aranyért, vízkört, hideglázt, szédülést, vértelulást, fülzúgást, émiyegést és hányást, még a terhesség alatt is, húgyfeszít, búskomorságot, sorvadást, csúzt, köszvényt, sárgaságot gyógyít. — Kivonat 72,000 el-

ismerésből gyógyításokról, melyek minden gyógyszerrel daczoltak.

Elismervény sz. 57,942.

Glainach, julius 14. 1867.

Borzásztal gyomor- és idegbajjomban, Isten után egyedül az ön **Revalesciére**-jének köszönhetem életemet. Godez János, a glainári plébánia provisor.

U. p. Unterbergen, Klagénfurt mellett.

Elismervény sz. 62,914.

Weskaul, september 14. 1868.

Miután idült aranyér, májbetegségek és dugulás ellen évek óta minden lehetó orvosi segélyt siker nélkül használtam, kétségbeesésben az ön Revalesciére-jéhez

veték menedéket. Nem tudom a jó Istennek és önnek eléggé köszönni ezen becses természeti ajándékot, a mely reám nézve kiszámíthatlan jótékonyaságu volt.

Steinmann Ferencz.

Táplálóból levén a húsnál, a Revalesciére felnötteknél és gyermekeknel 50-szer behozza árát gyógyszerekkel szemben.

1/2 fontos bádog szelenczékben 1 frt. 50 kr. 1 1/2 frt. 50 kr., 2 1/2 frt. 50 kr., 5 1/2 frt. 10 frt., 12 1/2 frt. 20 frt., 24 36 frt.

Revalesciére csokoláde poralak- és táblákban: 12 csészére 1 frt. 50 kr. 24 csészére 2 frt. 50 kr.

48 csészére 4 frt. 50 kr. poralakban 120 csészére 10 frt. 288 csészére 20 frt. 576 csészére 36 frt.

Kapható: Barry du Barry és társa által Bécsben, Wallfischgasse 8. és Faulak József fúszkereskedésében, Pesten Törökánél, Brünben Eder F.-nél, Kolozsvárt Binder K. úr gyógygyárában bel-monostorutca a Redoute során. Továbbá: Kronstádtér József úrnál kül-monostorutca 134 sz., bel-monostorutca 175 sz. és főtér 2. szám a zálogintézetnél, valamint minden városban jó gyógyszerészeknél és fúszkereskedőknél; a bécsi ház ezen feljül mindenüvé elküldi postai utalvány vagy utánvét mellett.

Hivatalos.

Sz. 1610/238—1871. (65) 1—3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. k. pénzügyministeriumnak múlt évi december hó 24-én 55,644. szám alatt kelt magas kibocsátványá folytán, az 1871. évben a károly-fehérvári vaspálya udvarából a maros-portusi m. k. dohányáruda raktárhoz és a maros-portusi m. k. dohányáruda raktárból a károly-fehérvári vaspálya udvarig eszközöndő dohánygyavak t. i. dohánygyári s

dohányeladási javak szállítása tárgyában f. é. martius hó 10-én írásbeli ajánlatok utján tartandó pályázat az alóli m. k. pénzügyigazgatóságtól ezennel nyitattik. Az ezen utvonalon szállítandó dohányanyag évi mennyisége körülbelül 100 mázsa ra rugni fog.

A szabályszerűleg felszerelt, 50 krral bélyegzett és vagyoni állást és erkölcsiséget igazoló bizonyítványt is ellátott írásbeli ajánlatok a fenne említett napig az alóli m. k. pénzügyigazgatósághoz olyképen benyújtandók, hogy a nevezett utvonala és visszavezető utvonala teendő ajánlati összegek mázsánkénti mennyiségre számol és írásban kijelölendők.

A bánatpénz az ajánlott összeg után járó 5%-kal készpénzben a károly-fehérvári m. k. adóhivatalnál, vagy a maros-portusi m. k. sóhivatalnál letendő s az ebbeli pénztári nyugta az ajánlathoz csatolandó.

Azon bánatpénz, mely az elfogadott ajánlat után letéteztet, benn marad, míg a szerződés megkötve s a szabályszerű biztosíték letéve nem leszen. Ezen biztosíték az összes szállításbér 10%-kal állapittatik meg és a szerződési feltételek szerint kiállítandó.

Az ajánlatban határozottan kimondandó, hogy az ajánlkozó a szerződési feltételeknek, melyek ezen m. k. pénzügyigazgatóságnál és a károly-fehérvári m. k. pénzügyi biztosságnál betekintésre kitérva vannak, magát feltétlenül aláveti.

Nagy-Szeben, 1871. február 14-én.

(68) 1—3

Árlejtési hirdetés.

A kolozsvári honved-laktanya udvarán tervbevett 24 öl hosszú és 4 öl 2 láb széles, tölgyfa oszlopokra állítandó, három oldalt bedeszakózt, s zsindey-fedelű kocsí-szín kincstári költségén leendő felépítésére nézve, **f. 1871-ik évi márczius hó 10-én d. e. 10 órakor** az alóli hadbiztosságnál, **2777 frt kikiáltási ár mellett**, nyilvános árlejtés fog tartatni, ugyanott az építkezési feltételek hivatalos órákban megtekinthetők.

Vállalkozni szándékozók az árlejtésre meghivatnak.

Kolozsvári m. kir. honvédkerületi hadbiztosság.

Mannó Gyula, alhadbiztos.

1—3 (63)

Nem hivatalos.

„EUROPA“

biztosító részvénytársaság Bécsben.

Helybenhagyott a magas m. k. földmivelés-, ipar és kereskedelmi miniszteriumnak 1869-iki nov. 5-kén 20881 sz. a kelt rendelete által.

A) Igazgató tanács:

Elnök: **Herczeg Thurn Taxis Eugen.**

Báró **Andrian-Werburg Nándor**, a cs. kir. szab. egyeletbank igazgató tanácsosa.

Boschan Győző lovag, (Boschan József fia bankháza.)
Diedek Károly, gyárirtokos.

Báró **Diller Lajos**, magánzó.

Aelnök: **Epstein Gusztáv**, lovag az Epstein bankház főnöke, cs. kir. szab. Nemzetbank igazgatója, tőzsdetanácsos, Oldenburg nagyhercegségi con-ul a vaskorona redvitéze stb. stb. **Frankl Vilmos**, cs. tanácsos, Bécs irodalmi fő- és székvárosi községi tanácsosa, az alsó ausztr. ker.- és iparkamara tanácsosa, Ferencz József rendvitéze, a koronás arany érdemkereszt birtokosa stb. stb.

Gerson Miksa, gyárirtokos, a „Gerson és Lippmann“-cég társa, Ferencz József rendvitéze.

Mayer Albert, gyárirtokos, a „Mayer V. és fia“-cég főnöke,

B) Vizsgáló-bizottmány:

Dürfeld Gusztáv, lovag. — **Goldschmidt Ármán**, lovag. — **Reizes Zsigmond**. — Pottagok: **Dr. Chornitzer Ede**. — **Theimer Ede**.

Van szerencsénk ezennel tudomásul adni, hogy Erdély részére Kolozsvárt egy vezérügynökséget állítottunk, melynek főnökévé eddigi felügyelőnk **Ottlik Pál** urat neveztük ki, ki fel van hatalmazva biztosítási ajánlatokat elfogadni a következő ágakban: a) tűz- és felrobbanási károk ellen, b) jóság elszállítási károk ellen vizen és szárazon, c) jégkár ellen, d) tükörüveg törési kár ellen, e) és végre biztosításokat az ember életére minden eddig ismert mód szerint, mint biztosítását a hozzátartozóknak, személyes biztosításokat kor szerint, gyermekek kiházasítási biztosítását, élet járadékok és özvegyi-pensiók biztosítását stb. stb. s mindezekről fel van hatalmazva kötvényt is kiállítani.

A fennebb írtakra vonatkozólag alóli vezérügynökség ajánlja magát biztosítások elfogadására a legméltányosabb feltételek mellett, a legpontosabb és leghitelesebb kárvizsgálat ígéréte mellett.

Az „Europa“ biztosító részvénytársulat vezérügynöksége Kolozsvárt.

Ottlik Pál.

Idéiglenes irodai helyiség búzatca 119 sz.